

OSTRAVAN.CZ

1. Štěstí leží vždy tak blízko. Ostravský muzikál Harpagon je lakomec? ho nehledá v penězích

17.12.2021 ostravan.cz - Milan Bátor

Odkaz na originál

Klíčová slova: muzikálu (3); ostravského; ostravském; ostravskému

Prachy nejsou potřeba? V Ostravě se konečně po nekonečných pandemických odkladech odehrála premiéra autorského muzikálu Vojtěcha Štěpánka, Jiřího Urbánka a Jiřího Krhuta s názvem Harpagon je lakomec? Klasické téma Moliérový satirické komedie má v novém rázovitě ostravském pojetí svůj styl a osobitost. Titulní roli přímo "na tělo" získal herec Libor Olma. Spolu s ním se ve čtvrtek 16. prosince představili v hlavních rolích Markéta Schimmerová Procházková, Michaela Horká, Eva Zbrožková, Adam Živnůstka, Tomáš Savka, Pavel Liška a další. Orchestr operety/muzikálu řídil Marek Prášil.

Lakomec, Misanthrop, Tartuffe, Don Juan... Hry velkého francouzského komediografa Jean-Baptisty Poquelina, jenž proslul pod uměleckým jménem Molière, patří k projevům největší myšlenkové odvahy a nejhlubšího poznání člověka i společnosti. Kde jinde lze spatřit tak dokonalé portréty pokrytectví, šarlatánství, dogmatické víry, mamonu, hypochondrie a dalších nectností, které jsou staré jako samo civilizované lidstvo? Moliérový hry se vymezují proti společenským předsudkům a konvenčním lžím, nemilosrdně odhalují přetvářku a vždy straní čistému citu a zdravému rozumu. Slavný francouzský autor, herec a režisér na jevišti žil a také zemřel. Až neuvěřitelně dnes působí podmínky, v nichž tento génius pracoval, když byl nucen na příkaz samotného krále Ludvíka XIV. své hry mnohokrát přepisovat... Zdá se, že společenské systémy fungují nejčastěji stylem z extrému do extrému. Jestliže v době Moliérového života panovala přísná cenzura ze strany církve a oficiální monarchie, dnes je možné téměř vše a nivelizace etických kodexů je často vykládána jako projev svobody.

Realizační tým v čele s režisérem Vojtěchem Štěpánkem dobře věděl, jak mnohotvárné možnosti Moliérův Lakomec nabízí a připravil opravdu zajímavou inscenaci, která je hosenou rukavicí divákovi. Ten by se měl do divadla vyzbrojit kromě obvyklých propriet také velkou mírou pochopení a tolerance. Pak se ovšem dá režijní pojetí vnímat nejen v původním kontextu, ale také jako překvapivě výstižné podobenství a jakési zrcadlo současné společnosti. Proti původnímu znění například Štěpánek nezakopal skříňku s Harpagonovým majetkem na zahradě. Ostatně, chorobné hromadění peněz pan režisér poněkud zahladil ve prospěch humoru a nadsázky. Zápletka **ostravského muzikálu** spěje k originálnímu rozuzlení, jež ovšem nebudeme prozrazovat, protože je vymyšleno i ztvárněno skutečně půvabně.

Nejšťastnější je režie tam, kde štavnatě zpestřila děj drobnými epizodami, vtípky a narážkami. Štěpánek se nebál experimentovat a jít po jednotlivých představitelských výkonech. Jeho režie je vyloženě herecká v individuálním slova smyslu. Většina hlavních postav má svou osobitost, přesto narace nepůsobí roztržštěně a má hlavně ve druhé půlce muzikálu vzrušující dynamiku, skvělé nápady a tah. Na druhou stranu, některé repliky jsou trochu těžkopádné a zejména první polovina muzikálu by snesla "zeštíhlení".

Autorem hudby je Boris Urbánek, který má s muzikálovým žánrem zkušenosti a ví, co se patří. Urbánek i tentokrát připravil stylově všestrannou hudbu, v níž můžeme slyšet jeho původní, jazzem, swingem a latinou nasáklé nápady, ale i citace z kompozic Antonína Dvořáka, Bedřicha Smetany, Henryho Manciniho či populárních rockových kapely Queen, která je jakýmsi spojovacím můstkem. Místy Urbánkově hudbě chybí možná kapku větší osobitost a melodické charisma. Člověk má pocit, že některé motivy a rify už někde slyšel, existují však čísla, která dokážou strhnout, jako třeba písně Má dáti dal a rapovaný Pitralon. Jasný a ihned zapamatovatelný hit přichází v poslední písni Co je víc.

Písňové texty napsal Jiří Krhut s důvtipnou imaginací a postřehem, který je mu vlastní. Oblíbený ostravský bavič potěšil vtipnými a neotřelými rýmy, vládne košatou češtinou a vynalézavostí, která dokáže překvapit i tam, kde to vůbec nečekáte. Klobouk dolů před tím, co všechno dokáže Krhut zveršovat. Nejvíce se "vyřádl" na zmíněné rapované písni, ale spoustu chytrých slovních obrátů a báječných nápadů lze najít i v řadě jiných písní. Některé Krhutovy myšlenky jsou okřídlené a zní jako životní motto: "Kdo má srdce na tom pravém místě, dávat se nebojí! Už ví, že ty nejkrásnější věci přece vůbec nic nestojí!"

Harpagon je lakomec? je plnokrevné, turbulentní muzikálové divadlo, které nestrání ani jedné složce. Choreografie Ladislava Cmureje, kostýmy Hany Knotkové a scéna Davida Baziky tak mají stejnou důležitost jako režie, hudba a texty. Je třeba říci, že taneční čísla jsou vynikající, kostýmy naprosto úchvatné a scéna povedená a flexibilní. Hudební nastudování Marka Prášila je muzikální a čínorodé. Líbí se mi i jeho občasně, hravě nenásilné zapojení do děje a porozumění, které z jeho pojetí stylově různorodé Urbánkovy hudby vyplývá. Velkou pochvalu si v tomto směru zaslouží hudebníci, kteří nastudovali obtížné sólové instrumentální party vynikajícím způsobem.

Hereckým vrcholem večera byl přirozeně Harpagon v podání Libora Olmy, kterému je postava hamižného lichváře psána skutečně "na tělo". Jeho Harpagon není primárně ani tak vychytralý a mazaný jako spíš urputně tvrdohlavý, zakomplexovaný a svým způsobem primárně materialistický. Dlouho poslouchá jen sám sebe a dohazovačku Frozinu a má svou třináctou komnatu, o které nikdo nic neví. V první části Olma dokázal vyzvednout parodické a komické prvky a často oživil i dějový spád. Jeho charakter je však

složitější, což se naplno ukázalo v dobře vygradovaném závěru, který Olma sehrál s velkou hereckou přesvědčivostí. Vizuálně herec trochu připomínal amerického Dannyho DeVity z filmu Batman se vrací, nicméně tím podobnost také končí, neboť Olma představil opravdu široký výrazový rejstřík vtipné mimiky a gest.

Přestože Harpagon je ve skvělém podání Libora Olmy nepochybně klíčovou postavou muzikálu, ve čtvrtek se mu přinejmenším vyrovnala Michaela Horká v roli Froziny. Tato muzikálová herečka a zpěvačka na ostravské scéně pravidelně odvádí přesvědčivé výkony, ale tentokrát se jí podařil skutečný majstrštyk. Její dohazovačka už vizuálně strhává pozornost dokonalým kostýmem a extravagantními vlasy. Horká ovšem dala postavě celé své charisma, které se zakládá na jedinečně zbarveném hlasu, dokonalém pohybu a vynikajícím hereckém projevu. Ona je tou pravou, nebezpečnou, tajemnou hybnou silou inscenace, má sílu změnit události ve svůj prospěch a ve svých úmyslech je svůdná, ďábelská, ambiciózní, důsledná i neodolatelná.

Výborný kontrast k této "femme fatale" představují naivní postavičky Harpagonových dětí Elišky a Kleanta, které na premiéře ztvárnili Markéta Schimmerová Procházková a Adam Živnůstka. Jejich herectví je záměrně infantilní a ztřeštěné. Jsou vlastně trochu veselou i trochu smutnou karikaturou svých vlastních omezených a nedovolených možností a možná jejich podivnými charaktery chtěl Štěpánek vyjádřit propast, která je i dnes mezi rodiči a dětmi až příliš rozevřená. Každopádně oba sehráli své role výtečně, stejně jako neurotický Valér Tomáše Savky a skvělý sluha Skrček Pavla Lišky, jehož je třeba pochválit za báječné tragikomické pojetí postavy.

Kdybychom měli zmínit všechny účinkující, kteří našli porozumění s postavou a jejichž představitelské výkony byly zdařilé, stal by se z tohoto textu nezbytně abecední seznam. Proto jen pro pořádek uveďme namátkou, že vynikající úlohy ztvárnily také Michaela Danielová, Eva Zbrožková, Petr Miller, Tadeáš Hoza, nepřehlédnutelný Jan Vlas atd. Plejádě dalších, bez nichž by výsledný dojem byl neúplný, samozřejmě patří rovněž velká pochvala a poděkování.

V úvodních odstavcích jsme nastínili, že režijní a hudební složka není vždy v novém **ostravském muzikálu** Harpagon je lakomec? vždy v optimálním souladu. Možná to je jenom zdání a právě ony reminiscence na celou řadu symbolů a věcí jsou klíčem k pochopení tohoto mnohvrstevného díla. Podstatné je, že tento muzikál je doslova nasáklý divadelní magií, čpí poctivým herectvím a umí si dělat legraci prakticky ze všeho i z vlastního zápachu. Některé věci ještě nejsou úplně dotažené, ale nakonec vás strhne synergie zúčastněných, kteří jedou všichni do jednoho na plný plyn. I když se někdy jede hodně opotřeбенou a vetchou dodávkou, člověk se přistihne, že mu to vlastně nevadí. Muzikál totiž říká, že není důležité, jestli jedete starou rachotinou, nebo luxusním bourákem. Podstatné je kým a s kým na té cestě jste. A to se **ostravskému muzikálu** daří znamenitě.

URL | <https://www.ostravan.cz/72186/stesti-lezi-vzdy-tak-blizko-ostravsky-muzikal-harpagon-je-lakomec-ho-nehleda-v-penezich/>

[« zpět na začátek](#)